

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judcători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către partea vătămată xxxxx, de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului Tataru Andrei și de către avocatul Potereanu Dina în numele inculpatului Guja Dumitru, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 07 august 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Guja Dumitru xxxxx, născut la xxxxx,
originar xxxxx, domiciliat xxxxx

și

Tataru Andrei xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 18.09.2014 – 07.08.2017;*
2. *Instanța de apel: 04.09.2017 – 19.02.2019;*
3. *Instanța de recurs: 24.04.2019 – 21.01.2020.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 07 august 2017, Guja Dumitru și Tataru Andrei au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa cu închisoare pe

termen de 6 (șase) ani pentru fiecare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Din contul inculpaților s-a dispus încasarea în mod solidar, în beneficiul părții vătămate xxxxxx prejudiciul moral în sumă de 100000 (una sută mii) lei.

Acțiunea civilă referitor la încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor de judecată efectuate pentru efectuarea tuturor expertizelor, s-a admis în principiu, urmând instanța de judecată să se expună în procedura civilă.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat în fapt că, Guja Dumitru (la acel moment minor), fiind în stare de ebrietate alcoolică, la înțelegerea prealabilă cu Tataru Andrei (la acel moment minor), care la fel se afla în stare de ebrietate alcoolică, la data de 08.01.2014 în intervalul de timp dintre orele 3⁰⁰ - 5⁰⁰ pe parcursul nopții, aflându-se la domiciliul lui Guja Dumitru, au văzut că minora xxxxx se afla în stare de ebrietate alcoolică avansată în urma căreia era inconștientă și le-a apărut intenția să întrețină cu ultima raporturi sexuale contrar voinței acesteia.

Realizându-și intenția infracțională, l-au rugat pe Didenco Victor să-i ducă cu automobilul la căsuța de la stâna, ce se află în extravilanul xxxxx, lângă regiunea satului xxxxx în preajma fâșiei forestiere.

Guja Dumitru și Tataru Andrei, aflându-se în căsuța dată, cunoscând că xxxxx nu are vârsta de 18 ani, profitând de faptul că ultima se afla în stare de ebrietate alcoolică avansată, în urma acestei stări fiind inconștientă și nu-și putea exprima voința și nici nu putea să opună rezistență, au întreținut fiecare câte un raport sexual cu aceasta.

Acțiunile inculpaților au fost încadrate în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal – *violul, adică raportul sexual săvârșit profitând de imposibilitatea persoanei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit cu bună știință asupra unui minor, de două persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Tataru Andrei și de către avocatul Foltea Vasile în numele inculpatului Guja Dumitru, care au solicitat:

- **avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Tataru Andrei**, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță.

În argumentarea apelului apărarea a invocat că în cadrul cercetării judecătorești nu s-a confirmat acuzarea imputată inculpatului, fapt pentru care se impunea emiterea unei sentințe de achitare.

În susținerea acestei poziții remarcă apărarea, că lipsesc cu desăvârșire probele care să permită concluzia cu privire la comiterea de către inculpat a infracțiunii incriminate; există circumstanțe care nu permit tragerea la răspundere penală a lui Tataru Andrei, deoarece cele mai importante acte procesuale emise în cauza dată (punerea sub bănuire și învinuire) sunt afectate de vicii fundamentale, respectiv a fost afectată echitatea procedurii; în cadrul

cercetării judecătorești au fost administrate de către acuzare probe din care nu rezultă careva bănuială precum că învinuiții ar fi comis fapta incriminată.

Sușține apărarea că procedura este afectată de vicii fundamentale, deoarece a fost încălcat dreptul la apărare a inculpatului minor; a fost încălcat termenul de menținere a persoanei în calitate de bănuیت; a fost încălcată competența la efectuarea urmăririi penale.

A menționat apărarea că ordonanța de punere sub învinuire din 25 iunie 2014 a fost emisă ilegal, peste termenul de 3 luni stabilit expres de art. 63 Cod de procedură penală, care a expirat la 13 aprilie 2014.

Ținând cont de încălcarea flagrantă a procedurii penale manifestată prin încălcarea competenței la efectuarea urmăririi penale în dependență de calitatea persoanei (art. 270 Cod de procedură penală), existența circumstanțelor care exclud urmărirea penală în cauza dată (încălcarea flagrantă a termenului în care minorii au fost menținuți în calitate de bănuїți), precum și lipsa cu desăvârșire a probelor care să confirme acuzația imputată inculpaților, apărarea a invocat necesitatea emiterii unei sentințe de achitare a lui Tataru Andrei, din motiv că fapta ce i se impută nu a fost comisă de către acesta.

- **avocatul Foltea Vasile în numele inculpatului Guja Dumitru**, casarea totală a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În argumentarea apelului apărarea a indicat că Procuratura raionului Căușeni a încălcat grav prevederile art. 270 Cod de procedură penală care se refereau, la acel moment, la competența exclusivă a procurorului de a exercita urmărirea penală în cauzele penale comise de minori, fapt, care a afectat procesul de colectare a probelor în perioada 18 ianuarie 2014 - mai 2014.

De asemenea, prima instanță nu a ținut cont de aceste circumstanțe, și nu a stabilit că sunt lovite de nulitate toate actele adoptate și probele administrate de reprezentanții organului de urmărire penală ai IP Căușeni în perioada 18 ianuarie - mai 2014.

Reieșind din raportul inspectorului operativ Roșea din 09.01.2014 (f.d. 7, vol.I), rezultă că organul de urmărire penală al poliției cunoștea numele și prenumele presupușilor făptuitori, dar și datele referitor la vârsta acestora, în special faptul că 2 dintre ei erau minori.

În cadrul audierii la 09 ianuarie 2014 a persoanelor bănuite de comiterea presupusului viol, polițiștii i-au identificat și, încălcându-le grav dreptul la apărare, au stabilit datele privind vârsta acestora.

Prima instanță a admis o eroare de fapt generată din aprecierea greșită a probelor și a circumstanțelor cauzei, deoarece nu au fost administrate careva probe care ar demonstra vinovăția minorului Guja Dumitru în comiterea faptei prejudiciabile prevăzute de art. 171 Cod penal.

Prin rapoartele de expertiză se confirmă indubitabil poziția apărării, precum și faptul că Guja Dumitru nu a participat la comiterea pretinsei fapte de viol, însă prima instanță neîntemeiat le-a consemnat în sentință, fără o careva analiză, la compartimentul probelor acuzatoare.

Cu referire la prevederile art. art. 24, 26 alin. (3) Cod de procedură penală, apărarea a menționat că deși în dosar lipsesc cu desăvârșire careva probe privind probleme de tensiune sau problemele stomatologice ale inculpatului Guja Dumitru, prima instanță în mod arbitrar și-a permis să înainteze versiuni ipotetice, precum că nu exclude prezența unei înțepături, zgârieturi sau a unei scurgeri din nas din cauza tensiunii mărite, sau scurgerii unei cantități neînsemnate de sânge de la gingie ce a și determinat prezența petei de sânge pe perna recunoscută corp delict.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, au fost admise apelurile, inclusiv din oficiu, conform prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casată sentința în partea individualizării pedepsei penale, a încasării daunei morale și a cheltuielilor judiciare fiind pronunțată în această parte, o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

- lui Guja Dumitru și Tataru Andrei, recunoscuți vinovați în baza art. 171 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. art. 70 și 79 Cod penal, le-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de câte 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, fiecăruia, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- a fost admisă acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, fiind dispusă încasarea din contul inculpaților Guja Dumitru și Tataru Andrei, în beneficiul părții vătămate xxxxx, câte 50000 (cincizeci mii) lei, de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral;

- în rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații au comis infracțiunea imputată lor, constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și corect apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a reținut că vinovăția inculpaților este dovedită prin probele scrise și documentele examinate, care coroborează cu declarațiile părții vătămate xxxxx, inclusiv și cu declarațiile reprezentantului legal al minorei xxxxx, xxxxx, declarațiile martorilor xxxxx, Tataru Aliona, Putina Ana, Cotoman Anna, Lungu Elizaveta, Garaba Sergiu, Marcu Timofei, Marcu Nicolae, Guțu Andrei, Mîrza Eudochia, Didenco Victor și declarațiile reprezentantului legal al inculpatului Guja Dumitru, xxxxx și combat argumentele apelanților Dumneanu Radu și Foltea Vasile în interesele inculpaților precum că dâșii n-au săvârșit infracțiunea imputată.

Instanța de apel a menționat, că declarațiile depuse de către inculpații Guja Dumitru și Tataru Andrei, prin care nu-și recunosc vina în comiterea infracțiunii incriminate, sunt declarații ce nu corespund adevărului, depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală și se combat de întreaga sistemă de probe analizată și apreciată mai sus, prin prisma prevederilor art. 101

Cod de procedură penală, întrucât nu sunt susținute prin careva probe și nu coroborează cu ansamblu de probe examinate.

La demersul părții apărării, de către prima instanță a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legală în comisie cu nr. 283 din 15.12.2015 în privința părții vătămate xxxxx.

Potrivit instanței de apel, raportul de expertiză medico-legală în comisie cu nr. 283 din 15.12.2015 și raportul de expertiză medico-legală în comisie nr. 306 din 15.12.2015 nicidecum nu-i dezvinovătesc pe inculpați, or, aceste rapoarte examinate, coroborează cu probele scrise și documentele analizate și combat argumentele apelanților precum că inculpații n-au săvârșit infracțiunea imputată lor.

Instanța de apel a considerat nefondată poziția apelanților precum că, nu pot fi puse la baza condamnării lui Guja Dumitru și Tataru Andrei declarațiile părții vătămate xxxxx or, partea vătămată s-a adresat la poliție, a fost examinată de medicul legist și audiată imediat, starea ei de înspăimântare a fost redată de martorul Cotoman Anna, declarațiile căruia coroborează cu declarațiile părții vătămate xxxxx, cât și cu toate materialele anexate la dosar.

Astfel, instanța de apel a considerat ca fiind veridice declarațiile părții vătămate xxxxx, acestea fiind făcute cu respectarea cadrului normativ și coroborează cu probele administrate pe parcursul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a apreciat declarațiile părții vătămate ca fiind decisive și extrem de importante atât la faza urmăririi penale cât și în fața instanței de judecată, unde toți participanții au avut acces să ofere întrebări părții vătămate.

Drept urmare, instanța de apel a reținut că partea acuzării a prezentat probe verosimile care au elucidat în mod clar circumstanțele cazului și în baza cărora a fost demonstrată pe deplin vinovăția inculpaților, respingând ca nefondate argumentele apelurilor precum că prima instanță eronat a stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpaților.

Cu referire la argumentele aduse de apelanți referitor la faptul că, în speță, au fost admise mai multe încălcări de procedură care au afectat soluționarea justă a cauzei, și anume: încălcarea competenței la efectuarea urmăririi penale în dependență de calitatea persoanei, faptul că încălcarea termenului de ținere a minorilor Guja Dumitru și Tataru Andrei în calitate de bănuți o perioadă mai mare de 3 luni în dosarul penal nr. 2014180011, condiționează nulitatea ordonanței de punere sub învinuire din 24.06.2014 și, respectiv, a tuturor celorlalte acte procedurale care-i vizează, instanța de apel a remarcat că potrivit proceselor-verbale din 14.08.2014 și respectiv din 22.08.2014, de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței de materialele urmăririi penale, apărătorul Chirica Leonid în interesele învinuitului Tataru Andrei și apărătorul Pălărie Dumitru în interesele

învinuitului Guja Dumitru n-au avut careva obiecții referitor la efectuarea urmăririi penale (f.d. 169, 171, vol.II).

Prin urmare, instanța de apel a statuat că avocații și inculpații n-au înaintat careva obiecții în termenul prevăzut de lege, adică la terminarea urmăririi penale, ei pierzând dreptul de a invoca presupusele carențe ale organului de urmărire penală ulterior, adică în instanțele de judecată, or verificarea legalității acestora ține de competența procurorului ierarhic superior potrivit art. 313 alin. (1) Cod de procedură penală.

În acest sens instanța de apel a menționat și jurisprudența CEDO, prin care s-a stabilit că probele obținute într-un mod ilegal nu constituie în sine o încălcare a dreptului inculpatului la un proces echitabil. Astfel, Curtea în cazul *Schenk c. Elveției* (12 iulie 1988), a precizat că utilizarea unei înregistrări ce poartă semnele ilegalității, din motiv că nu a fost ordonată de către judecătorul de instrucție, nu este o încălcare a unui proces echitabil, deoarece apărarea a avut posibilitatea de a contesta autenticitatea înregistrărilor în termenii și modul stabilit prin lege.

4.2. La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a reținut că prima instanță nu a reținut în privința inculpaților circumstanța privind comiterea infracțiunilor în timpul minoratului, neaplicând pedeapsa închisorii sub nivelul minim prevăzut de lege.

Astfel, reținând că inculpații la momentul comiterii infracțiunii erau minori, instanța de apel conform prevederilor art. 79 Cod penal, a atribuit aceste circumstanțe la cele atenuante și excepționale, și cu aplicarea prevederilor art. art. 70 și 79 Cod penal, le-a aplicat acestora pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de câte 4 ani și 6 luni, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, ținând cont și de faptul că inculpații Guja Dumitru și Tataru Andrei nu și-au recunoscut și nu și-au conștientizat vina, la nivelul de înțelegere a situației în care s-au pomenit, prin urmare nu se căiesc, considerând că îndreptarea și reeducarea lor este posibilă cu aplicarea pedepsei închisorii, ceea ce va duce la restabilirea echității sociale, corectarea precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, instanța de apel a considerat că în privința inculpaților nu pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

4.3. Având în susținere prevederile art. 219 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, art. 616 Cod civil, instanța de apel a reținut că prima instanță greșit a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Guja Dumitru și Tataru Andrei, în beneficiul părții vătămate xxxxx a prejudiciului moral în sumă de 100000 lei.

Cu referire la practica CtEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral, cât și ținând cont de prevederile art. 1423 Cod civil, instanța de apel a considerat necesar de a casa sentința în latura civilă cu privire la încasarea prejudiciului moral și a dispus încasarea de la Guja Dumitru și Tataru Andrei, în beneficiul părții vătămate xxxxx, a câte 50000 lei, de la fiecare, cu titlu de

prejudiciu moral, reținând că dauna morală se exprimă prin faptul că partea xxxxx a suportat suferințe morale, în urma prejudiciului cauzat prin infracțiune de către inculpați.

5. Partea vătămată xxxxx, la data de 22 aprilie 2019, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar solicitând casarea deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpaților cu menținerea în vigoare a sentinței primei instanțe, considerând că instanța de apel greșit a aplicat în speță prevederile art. 79 Cod penal.

Remarcă recurentul că circumstanța atenuantă - *minoritatea inculpaților* a fost luată în considerație de către prima instanță, care a redus la jumătate maximul pedepsei stabilite de art. 171 alin. (2) Cod penal, așa după cum este prevăzut de art. 70 alin. (3) Cod penal.

Este de opinie că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că inculpații Guja Dumitru și Tataru Andrei au comis o infracțiune gravă, iar o pedeapsă prea blândă nu este corespunzătoare personalității inculpaților, circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului pericolului social al inculpaților, atitudinii vinovaților pe tot parcursul examinării judiciare a cazului, care nu și-au recunoscut vina, nu au manifestat căință sinceră, nu au regretat fapta lor, prin urmare nu își conștientizează vinovăția. Mai mult, inculpații nu au depus eforturi pentru a repara prejudiciului moral cauzat.

6. Avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului Tataru Andrei, la 05 aprilie 2019, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor de condamnare a inculpatului Tataru Andrei cu dispunerea achitării acestuia de sub învinuirea imputată.

În motivare invocă ilegalitatea acestora, considerând că, vinovăția lui Tataru Andrei nu este dovedită, expunând aceleași considerente, care au fost indicate în cererea de apel.

7. Avocatul Potereanu Dina în numele inculpatului Guja Dumitru, declarând recurs la data de 17 iunie 2019, solicită repunerea în termenul legal, admiterea cererii de recurs, casarea totală a hotărârilor instanțelor de fond cu pronunțarea unei noi decizii, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță privind încetarea procesului penal, în temeiul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală, ori remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecători.

În argumentarea recursului apărarea menționează, că instanțele de fond nu au luat în considerație că inculpatului i-a fost încălcat dreptul la apărare prin menținerea acestuia în calitate de bănuț mai mult de trei luni, fiind încălcate prevederile art. 63 Cod de procedură penală.

Din ordonanța de pornire a urmăririi penale rezultă că organul de urmărire penală, chiar din momentul pornirii urmăririi penale, i-a atribuit lui Guja Dumitru calitate de bănuț, ori au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală.

Astfel, ordonanța de pornire a urmăririi penale din 09.01.2014, echivalează cu o ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuț în sensul art. 63 alin. (1)

pct. 3) Cod de procedură penală, în care organul de urmărire penală a expus fapta infracțională ca pe una deja constatată și săvârșită de o persoană concretă – Guja Dumitru, însoțită de calificarea juridico-penală a acestei fapte, și dincolo de orice dubiu indică că persoana concretă este urmărită penal pentru această faptă.

8. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului Tataru Andrei.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă, că titularul acestuia invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 444 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, care se referă la procedura de examinare a recursului împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, pe când în speță, reieșind din faptul că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019 au fost examinate apelurile înaintate de avocatul Dumneanu Radu în numele inculpatului Tataru Andrei și de către avocatul Foltea Vasile în numele inculpatului Guja Dumitru, rezultă că recursul declarat urmează a fi examinat conform procedurii prevăzute de Capitolul IV, Secțiunea a 2-a, § 1 - recursul împotriva hotărârilor instanțelor de apel.

Totodată, având în vedere că recurentul nu a invocat nici unul din temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs nu poate să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Așadar reieșind din argumentele apărării, Colegiul penal reține că acestea se focusează pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare, recursul fiind o copie fidelă a cererii de apel prin care se solicită achitarea inculpatului Tataru Andrei.

Având în vedere că instanța de apel s-a expus motivat și amplu argumentat asupra motivelor apărării invocate în cererea de apel, instanța de recurs consideră inoportună reiterarea aceluiași argumente, reținând că prin sentința primei instanțe, Tataru Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, *violul, adică raportul sexual săvârșit profitând de imposibilitatea persoanei de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit cu bună știință asupra unui minor, de două persoane*, soluție care în partea recunoașterii vinovăției inculpatului a fost menținută și de către instanța de apel.

Astfel, Colegiul penal constată că la judecarea apelului declarat de către apărare, instanța de apel a respectat prevederile art. art. 414-419 Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Referitor la argumentele apărării privind lipsa vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, Colegiul penal punctează, că instanța de apel s-a expus argumentat, iar soluția acesteia este descrisă la pct. 4 al acestei decizii, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

În concluzie, Colegiul penal statuează că argumentele invocate de recurent sunt nefondate, întrucât vinovăția lui Tataru Andrei în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost dovedită indubitabil din probele acumulate, nefiind comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea acesteia și adoptarea unei alte soluții.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond. Or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*)

În consecință, instanța de recurs concluzionează că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat, iar potrivit legii se impune respingerea acestuia, ca fiind inadmisibil.

Cu referire la recursurile ordinare declarate de către partea vătămată xxxxx și de către avocatul Potereanu Dina în numele inculpatului Guja Dumitru.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost

declarat cu respectarea condițiilor legale (este declarat peste termen sau inadmisibil).

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 22 ianuarie 2019, s-a dispus examinarea cauzei penale în lipsa părții vătămate xxxxx, care a depus cerere de examinare în lipsă (f.d. 104-105, vol.V).

Dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la data de 19 februarie 2019, în care a fost menționat că decizia motivată urmează să aibă loc la data de 19 martie 2019, ora 14:00.

Din actele cauzei rezultă că partea vătămată a depus cerere privind eliberarea dispozitivului deciziei instanței de apel, la data de 06 martie 2019, confirmând primirea dispozitivului contra semnătură la data de 11 martie 2019, prin urmare fiind la curent cu data pronunțării deciziei motivate la 19 martie 2019.

Mai mult, potrivit recipisei anexate la materialele dosarului, rezultă că partea vătămată xxxxx a primit la data de 19 martie 2019, copia deciziei motivate a instanței de apel.

Totodată, reieșind din procesul-verbal al ședinței instanței de apel din 19 februarie 2019 (f.d. 109-112, vol.V), rezultă că la pronunțarea dispozitivului deciziei instanței de apel au participat avocatul Potereanu Dina și inculpatul Guja Dumitru, ultimii fiind înștiințați despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 19 martie 2019.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, rezultă că pentru părțile înștiințate despre data pronunțării deciziei motivate, termenul de recurs a început să curgă la data de 20 martie 2019, iar ultima zi pentru declararea recursului fiind 19 aprilie 2019, pe când recursul ordinar declarat de către partea vătămată xxxxx a fost depus la data de 22 aprilie 2019, iar cel declarat de avocatul Potereanu Dina în numele inculpatului a fost depus la data de 13 iunie 2019, prin urmare ambele, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

În astfel de circumstanțe, rezultă că recursurile declarate de către partea vătămată xxxxx și de către avocatul Potereanu Dina în numele inculpatului Guja

Dumitru, urmează a fi respinse ca inadmisibile, deoarece au fost declarate peste termen.

10. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către partea vătămată xxxxx, de către avocatul Lozovscaia Tatiana în numele inculpatului Tataru Andrei și de către avocatul Potereanu Dina în numele inculpatului Guja Dumitru cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, în cauza penală în privința lui Guja Dumitru xxxxx și Tataru Andrei xxxxx.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 martie 2020.**

președinte

Timofti Vladimir

judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor